

Závěry ratingové analýzy:

Posoudili jsme minulé a současné hospodaření města Příbrami. Zhodnotili jsme jeho schopnost a ochotu dostát řádně a včas všem svým finančním závazkům. Po zhodnocení krátkodobého předpokládaného budoucího vývoje s přihlédnutím ke stavu finančních prostředků města potvrzuje CRA Rating Agency, a. s. městu Příbram krátkodobý CRA Rating na úrovni czP – 1.

Posoudili jsme stávající situaci města Příbrami, očekávaný budoucí vývoj a celkovou dlouhodobou schopnost města dostát řádně a včas všem svým závazkům. Ocenili jsme zejména zdravou strukturu financování provozu a hospodárné využívání prostředků. Přihlédli jsme k problematické změně provozovatele vodovodní a kanalizační infrastruktury a k negativnímu vnímání image města veřejností díky událostem posledního období. Po posouzení budoucích příjmů města, plánovaných investic a s ohledem na nejasný vývoj ohledně převodu kompetencí na města v souvislosti s reformou veřejné správy potvrzuje CRA Rating Agency, a. s. městu Příbram dlouhodobý CRA Rating na úrovni Baa / czAa.

V Praze dne 14. října 2002.

Klára Grammetbauerová
senior analytik
CRA Rating Agency, a.

s.

Petr Vinš
předseda představenstva

CRA Rating Agency, a.s.

Základní údaje města

Název města: **Příbram**

Okres: **Příbram**

Počet obyvatel: **36 076**

Katastrální výměra: **33,41 km²**

Adresa městského úřadu: **Městský úřad Příbram**

Tyršova 108

261 19 Příbram I

Telefon: **318 621 511**

Fax: **318 631 014**

E-mail: **radnice@pribram-city.cz**

WEB: **www.pribram-city.cz**

Historie ratingu:

CRA Rating k 14.10.2002: Baa /cz Aa /stabilní /cz P - 1

CRA Rating k 21.11.2001: Baa /cz Aa /stabilní /cz P - 1

CRA Rating k 24.10.2000: Baa /A_{CR} /stabilní /Prime-2

CRA Rating k 27.9.1999: Baa /A_{CR} /stabilní /Prime-2

Rada města:

Mgr. Josef Vacek, starosta města, KDU-ČSL

Ing. Ivan Fuksa, místostarosta, ODS

MUDr. Jan Šírek, místostarosta, KDU-ČSL

MUDr. Petr Gajdošík, SŽJ

PaedDr. Vladimír Kříž, US

Mgr. Jana Suková, SZ

MUDr. Ivan Šedivý, ODS

Tajemník městského úřadu:

JUDr. Drahomíra Hanzlíčková

Základní ekonomická data

Údaje v tis. Kč

* Upravený rozpočet schválený městským zastupitelstvem

Provozní výsledek - rozdíl opakujících se příjmů a neinvestičních výdajů bez dluhové služby

A. Popisné údaje a makropoloha města

Město Příbram se nachází v jihozápadní části středních Čech cca 60 km jihozápadně od Prahy. Území města o katastrální výměře 33,41 km² je členěno do 9 částí. Příbram je okresním městem stejnojmenného okresu, který dle nového územněsprávního členění náleží do Středočeského kraje.

V blízkosti města probíhá silnice I. třídy č. 4 vedoucí z Prahy (R4) do jižních Čech (Strakonice, Vimperk) s napojením na silnici I. třídy č. 20 do Písku, Českých Budějovic a dále do Rakouska. Silnice I. třídy č. 30 prochází podél řeky Litavky a spojuje Příbram s oblastí Berounska a dálnicí D5 Praha – Plzeň – Rozvadov (SRN). Významnou komunikací je rovněž silnice I. třídy č. 18 spojující Příbram se sedlčanskou polovinou okresu (rovněž funguje jako přivaděč na rychlostní komunikaci R4) a se západními Čechami.

Městem prochází trať č. 200, která spojuje Příbram na sever se Zdicemi (leží na hlavní železniční trati Praha - Plzeň - Cheb, přes Beroun spojení na Rakovník, Louny a Most) a na jih s Pískem (leží na trati Plzeň - České Budějovice - Linz). Z výčtu je zřejmá poměrně velká využitelnost železnice pro nákladní železniční dopravu včetně mezinárodní.

Ze strategického hlediska je důležité kvalitní napojení na Prahu rychlostní komunikací R4. Horší je napojení na jiné oblasti republiky a do zahraničí. Z hlediska srovnání dopravní dostupnosti s ostatními regiony ČR lze Příbram charakterizovat jako průměrnou. V nejbližší době nelze očekávat výrazné zlepšení dopravní infrastruktury.

Polohu Příbrami lze vymezit i vzdáleností od významných měst jako je na severovýchodě Praha (60 km), na západě Plzeň (60 km), na jihu Písek (60 km) a Strakonice (65 km), na jihovýchodě Tábor (78 km).

Infrastrukturní zázemí

Městská hromadná doprava (MHD) zajišťuje provoz 11 pravidelných linek ve městě a blízkém okolí MHD. Přibylo též 18 nových spojů a tratě byly rozšířeny. Město Příbram přispívá na provoz MHD částkou 9,80 Kč na ujetý kilometr. Za rok 2001 město přispělo na dopravu 12 mil. Kč, k 30.9.2002 již bylo poskytnuto 9 mil. Kč. V roce 2001 město vynaložilo téměř 27 mil. Kč na budování komunikací a ke konci září 2002 bylo takto poskytnuto již cca 12 mil. Kč. Město přispělo i na obnovu vozového parku (k 30.9.2002 částkou 450 tis. Kč).

Meziměstské spojení lze považovat za velmi dobré díky konkurenci na nejdůležitější lince Příbram – Praha. Ve městě působí v oblasti dopravy ČSAD Příbram [CRA Rating k 11.9.2002: Ba+/czBaa+/stabilní/czP-2], což je společnost která zabezpečuje na základě smluvně stanovených cen s okresním úřadem základní dopravní obslužnost regionu svými linkovými autobusy. Dopravní obslužnost ve městě je na poměrně dobré úrovni, problematická dopravní situace ve městě byla vyřešena.

Město Příbram má již platný územní plán. Součástí tohoto plánu je i trasa obchvatové komunikace. Byla zahájena předběžná jednání o zařazení části obchvatové komunikace do plánu realizace prodloužení rychlostní komunikace R4 v úseku Skalka – Milín jako doprovodná komunikace k této rychlostní komunikaci. V případě schválení záměru by se výrazně urychlila realizace obchvatu města Příbrami v úseku Nová Hospoda – Brod.

Vodovodní a kanalizační infrastrukturu města provozuje společnost AQUA Příbram, s.r.o., v současnosti provozující a spravující 80 % vodovodní a kanalizační infrastruktury okresu. Společnost je v majetku Města Příbram a Svazku obcí pro vodovody a kanalizace Příbram.

V 1. pololetí 2002 dokončila firma Libor Dlouhý – I.T.A. projekt pro realizaci investiční akce Rekonstrukce a modernizace ČOV Příbram. Tato firma též podala žádost o přidělení grantu na financování této akce z fondu ISPA. Prozatím byly úspěšně dokončeny první dvě fáze schvalovacího procesu pro přidělení grantu a to část technická a ekonomická. Definitivní přidělení grantu je podmíněno dořešením smluvního vztahu s provozovatelem vodohospodářských sítí ve městě. Celkové náklady na ČOV jsou odhadovány ve výši 105 mil. Kč (tj. ½ nákladů odhadovaných v EU) a měly by být financovány ze 40 % darem od státu, 40 % nákladů by měla pokrýt půjčka a zbývajících 20 % by měl pokrýt finanční vstup města.

Zásobování plynem zajišťuje Středočeská plynárenská, a.s. V roce 2001 byl vybudován plynovod v Příbrami VI – Březové Hory v ulicích Na Valdeku, Kozičinská, Nad Litavkou, Skalní, Spálená, Horymírova, Heyrovského a Ke stadionu včetně přípojek. V roce 2002 pak byl vybudován další plynovod v Březových Horách v ulicích Na Struhách a ve větší části ulice Prof. K. Pobudy včetně 19 přípojek. V současné době zbývá dokončit plynofikaci ve 30 ulicích a v lokalitě Sázky (na základě smlouvy o spolupráci s STP, a.s. Praha se připravuje projektová dokumentace pro plynofikaci Příbrami III – Sázky, tato akce by měla být uskutečněna v průběhu roku 2003).

Zásobování teplem pro cca 7 000 domácností zajišťuje Příbramská teplárenská, a.s. Hlavním zdrojem tepla je teplárna dobudovaná v roce 1994. Společnost je od 22.10.1998 v konkursním řízení, nicméně dodávky tepla pokračují bez problémů. Město Příbram vyhrálo s Příbramskou teplárenskou spor o vlastnictví kotelen, výměňkových stanic a jiných nemovitostí, ovšem spor o movitý majetek mezi městem a Příbramskou teplárenskou trvá. Vlastnictvím lokálních kotelen se město snaží udržet vliv na dodávku tepla a jeho cenu. I přes tento stav by dodávka tepla a TUV domácnostem neměla být ohrožena.

Zásobování elektrickou energií zajišťuje Středočeská energetická, a.s. a Elpro, a.s., která odkoupila síť na okraji města v areálu šachet. Odpadové hospodářství zajišťuje příspěvková organizace Technické služby zajišťující sběr tříděného komunálního odpadu a jeho vytríděné složky, dále společnost AMT, s.r.o. sbírající plasty, papír a sklo a RUMPOLD – P s.r.o. sbírající tříděný komunální odpad s výjimkou papíru, plastu a skla. Město využívá skládky v prostorách bývalé šachty č. 19 Květná, kde provádí částečné třídění pomocí bubnové čističky. Alternativní skládky, které město rovněž využívá, jsou v lokalitách v Chrástu a ve Zdicích.

Privatizace bytového fondu již byla dokončena, k 30.9.2002 bylo privatizováno 5 484 bytů. V majetku města k tomuto datu bylo evidováno 4016 bytů. Na počátku 90. let bylo ve vlastnictví města cca 9 500 bytů, cílem je, aby v majetku města zůstalo cca 3 500 bytů. Správu bytových domů v majetku města provádí na základě mandátní smlouvy 3 realitní kanceláře.

V Příbrami probíhá a je plánována i další nová bytová výstavba. Byla dokončena II. etapa rekonstrukce bývalých kasáren na byty (24 bytových jednotek, z toho 3 bezbariérové), k financování bylo využito dotace ze SFRB – MMR a dodavatelského úvěru. Plánovaná výstavba 3 bytových domů na Drkolnově ve spolupráci s firmou MERA Olomouc nebyla zahájena a státní dotace nebyly čerpány. Plánovaná rekonstrukce na dole Anna na malometrážní byty (26 b.j.) nebyla dosud zahájena a ve vyhlášené veřejné soutěži na zhotovitele nebyl zatím vítěz potvrzen. Město se mělo též podílet na výstavbě bytových domů „Triangl“, nicméně díky netransparentnímu výběru dodavatele bylo od této výstavby prozatím upuštěno.

Již sedmým rokem byly v roce 2002 poskytovány zvýhodněné půjčky na modernizování a zlepšení úrovně bydlení. V roce 2001 bylo z Fondu oprav a modernizace bydlení („FOM“) zapůjčeno celkem 2,85 mil. Kč, k srpnu 2002 pak 2,72 mil. Kč. Konečný zůstatek fondu k srpnu 2002 byl 12,48 mil. Kč. Nejvíce prostředků bylo poskytnuto na opravy střech domů. Poskytnuté půjčky jsou spláceny pravidelně s výjimkou jednoho dlužníka. Ten dluží celkem 133 tis. Kč. Nezaplacená částka je upomínána, resp. bude předána právnímu odboru k dalšímu vymáhání. FOM byl založen na základě dohody s MF ČR v roce 1995. Jedná se bezúročnou půjčku ze státního rozpočtu ve výši 11 mil. Kč jednorázově splatnou k 31.12.2005.

B. Ekonomika mikroregionu

Hospodářské zaměření mikroregionu

Mikroregion Příbrami je průmyslově - zemědělskou oblastí. V minulosti zde byla lokalizována zejména důlní činnost (rudy barevných kovů a uran) a od počátku devadesátých let zde dochází k postupné změně struktury zaměstnanosti s příklonem k průmyslu zpracovatelskému. Na významu také nabývá terciární sektor částečně absorbující volnou pracovní sílu. Na území města bylo k 1.10.2002 vydáno 12 604 živnostenských oprávnění fyzickým a právnickým osobám, k tomuto datu pak bylo na území města evidováno 1 483 provozoven.

Zemědělství

Z celkové rozlohy půdy (162,8 tis. ha) tvoří 44,3 % lesní půda a 43,5 % půda zemědělská. V rámci zemědělské půdy o rozloze 70,8 tis. ha převládá orná půda (71,5 %), zbytek tvoří louky a pastviny (24,6 %).

Význam zemědělství je z hlediska zaměstnanosti i podílu na vytvořeném produktu spíše doplňkový. Významné je pěstování a těžba dřeva. Rozsáhlé lesní komplexy se nacházejí zejména v oblasti Brd. Většina spadá do vojenského prostoru Brdy, kde provádějí pěstební činnost Vojenské lesy. V části lesů patřících městu Příbram hospodaří společnost Městské lesy Příbram spol. s r.o..

Průmyslová výroba

V minulosti byla průmyslová výroba mikroregionu reprezentována především důlní činností a těžkým průmyslem. Volná pracovní síla byla v první polovině 90. let částečně využita při vzniku nových podnikatelských subjektů.

V platném územním plánu je zakotvena průmyslová zóna. V současné době proběhla aktualizace inženýrských sítí a schválením územního plánu došlo k navýšení ploch s funkčním využitím pro komerční účely. Hlavní průmyslová zóna Balonka je situována na severu města. Počítá se s využitím opuštěných prostorů v kasárnách na Balonce ve vlastnictví města a soukromých pozemků, bezprostředně sousedících s touto průmyslovou zónou ze severu. Novým investorům jsou pozemky v průmyslové zóně pronajímány po dobu realizace jejich investice. Po jejím úspěšném dokončení a zaměstnání dohodnutého počtu osob je pozemek investorovi odprodán s tím, že zaplacené nájemné je započteno jako záloha. Prioritou výběru investora je počet nově vytvořených pracovních míst. Město má v úmyslu zužít areál šachty Anna vybudováním provozního a administrativního centra.

Kromě subjektů státní správy, zdravotnických zařízení a České pošty je největším zaměstnavatelem soukromého sektoru v okrese Příbram společnost KOSTAL CR, s.r.o., výrobce elektrických součástek do automobilů. Z hlediska zaměstnanosti samotného města Příbrami jsou významné společnosti Kovohutě Příbram, a.s. a AQUA Příbram, s.r.o. a především akciová společnost RAVAK. Ve společnosti IDOS probíhá v současné době restrukturalizace, nicméně veškeré smluvní závazky společnost dodrží. Novým majitelem IDOSu je leasingová společnost SH-Leasing.

Pro zaměstnanost ve městě jsou rovněž významné menší a střední stavební firmy a umístění servisního střediska společnosti Eurotel Praha do Příbrami, kde je v současné době zaměstnáno cca 260 lidí.

Terciární sféra

Ve městě jsou dostatečně zastoupena školská zařízení a jesle, jejichž zřizovatelem je město.

V oblasti zdravotní péče převažují zařízení, jejichž zřizovatelem je stát. V okrese se nacházejí tři nemocnice o celkové kapacitě cca 1 000 lůžek. Ve zdravotnictví je v Příbrami zaměstnáno více než 1 300 osob.

Sociální pomoc je poskytována převážně prostřednictvím Odboru sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Příbram.

V roce 1998 byl zřízen ve městě Azylový dům, který je určen k přechodnému ubytování osamělých rodičů s dětmi. Veškerý movitý a nemovitý majetek, s nímž zařízení hospodaří, je ve vlastnictví města Příbram. Ekonomicky je činnost azylového domu zabezpečována z městského rozpočtu vždy na 1 rok. Na poplatcích za ubytování bylo v roce 2001 od klientů vybráno 493 tis. Kč, za 1. pololetí 2002 pak 280 tis. Kč.

V roce 2001 byla zahájena rekonstrukce a dostavba Domova seniorů v městské části Příbram VI – Březové Hory, která pokračuje i v roce 2002. Na jeho vybudování nezískalo město dotaci od okresního úřadu, a proto náklady ve výši celkem cca 25 mil. Kč jsou hrazeny čistě z rozpočtu města Příbrami.

Turistika

Pro lepší prezentaci města začalo město uplatňovat aktivní politiku prezentace. Jedná se zejména o účast na významných veletrzích v rámci České republiky (v roce 2002 se jednalo o veletrhy Regiontour v Brně, Holiday World v Praze a Urbis v Brně). Na rok 2003 je plánována výstavba cyklostezek. Turistickou atraktivnost regionu omezuje nízká možnost využití Brd k rekreačním účelům díky záboru jejich velké části Armádou ČR. Určitým lákadlem krátkodobé návštěvnosti je nově budovaný Aquapark. Sportovní vyžití nabízí krytý plavecký stadion spolu s venkovním koupalištěm, dva fotbalové stadiony, dvě hokejové plochy, lyžařský svah s vlekem, lezecká stěna Jakub a další místa aktivního odpočinku včetně školních hřišť.

C. Zhodnocení hospodářské situace mikroregionu a možností dalšího vývoje

Nezaměstnanost v okrese Příbram se od počátku 90-tých let pohybuje nad krajskou a s výjimkou let 2000 a 2001 i nad celostátní úrovní. V roce 2001 však poklesla pod míru nezaměstnanosti v rámci ČR, nicméně v polovině roku 2002 byla opět na vyšší úrovni. Okres Příbram je z hlediska evidence nezaměstnanosti rozdělen do pěti mikroregionů. Míra nezaměstnanosti ke konci roku 2001 byla shodná s mírou nezaměstnanosti k polovině roku 2002, a proto je kladen důraz na vytváření nových pracovních míst a urychlení výstavby bytů.

Vývoj nezaměstnanosti

* Od roku 2000 dle nového územněsprávního uspořádání

Pramen: Úřad práce Příbram a ČSÚ

Na trhu práce vznikalo v minulosti napětí způsobené nevyhovující profesní strukturou obyvatelstva. Docházelo ke zpomalování přechodu z primární do sekundární a terciární sféry za současného růstu míry nezaměstnanosti, jejíž výše vrcholila v roce 1999, kdy překročila hranici 9 %. V roce 2000 se sice nezaměstnanost o 0,7 procentního bodu snížila, ovšem tento pokles byl nižší než snížení míry

nezaměstnanosti v rámci kraje či ČR. V roce 2001 dál klesala míra nezaměstnanosti v okrese Příbram, ovšem stagnovala na úrovni kraje a v rámci ČR došlo dokonce k mírnému navýšení. V polovině roku 2002 se nezměnila míra nezaměstnanosti v okrese Příbram v porovnání s uplynulým rokem, nicméně poklesla jak v rámci ČR, tak významně v rámci Středočeského kraje.

Průměrná mzda fyzických osob

* Od roku 2000 dle nového územněsprávního uspořádání

Průměrná mzda na území okresu je, na rozdíl od hornické minulosti, nižší než průměr ČR. Průměrná mzda v okrese k 31.12.2001 byla 12 069 Kč oproti 14 642 Kč v celé ČR. Úroveň průměrné mzdy na Příbramsku je nejnižší v rámci bývalého i nově koncipovaného Středočeského kraje, kde průměrná mzda ke konci roku 2001 činila 14 689 Kč.

Demografická struktura

Počet obyvatel města ve sledovaném období mírně rostl až do roku 1997, kdy dosáhl výše 36 961 obyvatel. Od té doby se postupně snižuje a k 30.9.2002 činil 36 076. Z hlediska demografické struktury obyvatelstva města je negativní skutečností nižší podílové zastoupení osob v předproduktivním věku oproti obdobným údajům v rámci celé ČR. Naopak pozitivně lze hodnotit nadprůměrné zastoupení osob v produktivním věku a mírně nižší podíl obyvatelstva v postproduktivním věku.

D. Politický a administrativní systém

Příbram má podle novely zákona o obcích statut města. Nejvyšším orgánem je zastupitelstvo města, které je tvořeno 25 členy, volenými v komunálních volbách na čtyřleté funkční období. Ze svého středu pak zastupitelstvo volí sedmičlennou radu města, starostu města a dva místostarosty. Zastupitelstvem města jsou dále zřízeny dva výbory zastupitelstva a 11 komisí rady města. Jsou to kontrolní a iniciativní poradní orgány zastupitelstva, ve kterých zasedají odborníci na danou problematiku, ať už zástupci obyvatelstva nebo podnikatelské sféry. Podle zákona jsou povinně zřízeny dva výbory zastupitelstva, a to finanční výbor a kontrolní výbor, z komisí rady města lze jmenovat např. komisi pro prodej nemovitostí, pro regeneraci městské památkové zóny, komisi pro výchovu a vzdělávání, pro tělovýchovu a sport, komisi bytovou, sociální, pro rozvoj města, komisi pro životní prostředí apod.

Volební výsledky jednotlivých politických stran, hnutí a sdružení ve městě v komunálních volbách v roce 1998, počet mandátů v zastupitelstvu města a zastoupení v radě města přibližuje následující tabulka.

Celkový počet zaměstnanců Městského úřadu Příbram k 2.10. 2002 činil 124 osob, z toho bylo 37 strážníků městské policie. Městský úřad je organizačně členěn na 12 odborů, jejichž působnost je

vymezena organizačním řádem.

Město je zakladatelem příspěvkových organizací Technické služby Příbram, Knihovna Jana Drdy, Divadlo Příbram, Pečovatelská služba Příbram, devíti základních škol a dvou školních jídelen, sedmi mateřských škol a dvou základních uměleckých škol. V březnu 2002 došlo k transformaci příspěvkové organizace Městské lesy Příbram na společnost s ručením omezeným se 100 % podílem města.. Pokud jde o majetkové účasti města v obchodních společnostech, vlastní město 2 ks akcií v nominální hodnotě 100 tis. Kč/akcii ve společnosti Thermo Příbram, a.s. a dále 7 322 ks akcií Středočeské plynárenské, a.s. 7321 ks akcií je však prostřednictvím zástavní smlouvy platné do 31.12.2016 postoupeny ve prospěch společnosti Wintershall AG, Kassel. V roce 2001 město odprodalo 31 400 kusů prioritních akcií ČS- Erste, a.s. Město zveřejňuje na svých internetových stránkách informace o veškerém dění v Příbrami, včetně hospodaření a rozpočtu.

E. dosavadní Hospodaření města

Dosavadní hospodaření města Příbrami ve sledovaném období od roku 1997 lze hodnotit kladně. V období let 1997 až 2001 město dosáhlo kumulovaného deficitu ve výši 20,7 mil. Kč. V roce 2001 pak skončilo hospodaření díky poklesu příjmů nedaňové povahy s deficitem cca 19 mil. Kč, nicméně tento deficit byl financován z přebytků z minulých let. Pokles příjmů zahrnoval pokles daňových příjmů, pokles příjmů z vlastní činnosti o 63 % a splátky úvěrů. K přebytkům předchozích let významně přispěl přebytek roku 1999 ve výši 66 mil. Kč, kterého bylo dosažen především díky příjmům z prodeje majetku.

Rozhodujícím ukazatelem kvality hospodaření měst je však spíše než celkový výsledek hospodaření výsledek provozní. V tomto ukazateli město dosahovalo přebytku po celé sledované období, v uplynulém roce 2001 činil provozní přebytek téměř 52 mil. Kč, což je v porovnání s předchozím rokem nárůst o 32 %. Na rok 2002 je plánován provozní přebytek ve výši 83 mil Kč. S ohledem na plánované a skutečné výsledky hospodaření předchozího období lze dle názoru CRA Rating Agency provozní přebytek očekávat na mírně nižší úrovni. Město Příbram bude nicméně dle názoru CRA Rating Agency i v dalších letech plně krýt své neinvestiční výdaje včetně dluhové služby opakujícími se příjmy a dosahovat kladného provozního výsledku.

Příjmy rozpočtu

Celkové příjmy města Příbrami od roku 1997 na úrovni 618 až 797 mil. Kč. K výraznému nárůstu došlo v roce 1999 díky prodeji akcionářských práv za 126,3 mil. Kč a nemovitostí (převážně bytů) za 62,2 mil. Kč.

Nejvýznamnějšími příjmy města jsou daňové příjmy zahrnující příjmy z daní a poplatků. Ty v období let 1997 až 2001 dosáhly výše 22,6 % až 38,7 %, přičemž nejvyššího podílu na celkových příjmech dosáhly v roce 2001. Nejnižší podíl naopak zaznamenaly v roce 1999, kdy město získalo prostředky především z příjmů nedaňového charakteru díky prodeji majetku. V tomto roce celkové nedaňové příjmy dosáhly podílu 39 % na celkových příjmech města Příbram.

Struktura příjmů města v roce 2001

V současné struktuře daňových příjmů byl nejvýznamnější položkou výnos z daně z přidané hodnoty. Ten za rok 2001 představoval přibližně třetinu všech daňových příjmů, tj. necelých 79 mil. Kč. Přes 19 % daňových příjmů představoval výnos z daně z příjmů právnických osob bez daně za obce (v absolutní výši téměř 48 mil. Kč). Třetí nejvýznamnější daní z hlediska výnosu pro město je

daň z příjmů fyzických osob, která tvořila cca 17 % daňových příjmů (42 mil. Kč). Čtvrtým v pořadí je pak výnos z daně z příjmu fyzických osob z podnikání, který zaujímá 12 % daňových příjmů. V absolutní (28,8 mil. Kč) i relativní výši se pak tento výnos blíží příjmům z místních a správních poplatků, které přinesly 11,6 % daňových příjmů a v absolutní hodnotě 28,1 mil. Kč. Stablní výši okolo 2 – 3 % daňových příjmů představuje po celé sledované období výnos z daně z nemovitostí. Položkou, která je zároveň příjmem i výdajem je daň z příjmu právnických osob za obce, která tvořila 4 % daňových příjmů..

Nedaňové příjmy města poklesly v porovnání s předchozími roky a tvořily jen 18 % veškerých příjmů, svého maxima přitom dosáhly v roce 1999 díky vysokému podílu příjmů z prodeje majetku. Město totiž prodalo akcie Středočeské energetické, a.s. a práva k akciím Středočeské plynárenské, a.s. s celkovým výnosem ve výši 126 mil. Kč. Z této částky město použilo na investice v roce 1999 cca 85 mil. Kč, zbývajících 41 mil. Kč bylo proinvestováno v roce 2000.

Příjmy z prodeje majetku za rok 2001 činily 12 % celkových příjmů, což odpovídá přibližně 75 mil. Kč. K červnu 2002 pak příjmy z prodeje majetku tvořily téměř 40 mil. Kč. Nedaňové příjmy města dále tvoří pronájmy bytů, nebytových prostor a nemovitostí ve vlastnictví města. |

V uplynulém roce 2001 se navýšily příjmy z dotací. Ty se podílely na celkových příjmech města přibližně 33 %, což je výše kterou lze očekávat i do budoucna s ohledem na přechod některých kompetencí na města. Ostatní příjmy města jsou málo významné a ve svém souhrnu nepřesahují 5 % celkových příjmů města.

Výdaje rozpočtu

Na výdajích města Příbrami se v uplynulých letech značnou měrou podílely neinvestiční výdaje rozpočtu, jejichž podíl se na celkových výdajích města pohyboval v období 1997 a 1998 na úrovni 87 %, v roce 1999 se městu podařilo tyto výdaje snížit na 78 %, v roce 2000 činily 80 % a v roce 2001 pak 77 %. Neinvestiční výdaje byly plně kryty opakujícími se příjmy s výjimkou roku 1999.

Největší podíl neinvestičních výdajů byl v uplynulém roce tvořen příspěvků příspěvkovým organizacím a transfery, které tvořily 38 % neinvestičních výdajů. Tyto výdaje jsou určeny převážně na školství, kulturu a sport. Na stablní úrovni okolo 3 % zůstaly na straně výdajů neinvestiční dotace.

Mírný nárůst zaznamenaly mzdové náklady města, ze 7 % neinvestičních výdajů v roce 2000 na 10 % neinvestičních výdajů v roce 2001. V absolutní hodnotě se jednalo o nárůst o 8 mil. Kč. Přes 9 % neinvestičních výdajů představovala v roce 2001 výplata sociálních dávek, v absolutní hodnotě se jedná nicméně o téměř identickou hodnotu jako v předchozím roce.. Podíl výdajů spojených s úhradou úvěrů a půjček na celkových výdajích představoval po celé sledované období maximálně 5 %.

Absolutní výše neinvestičních výdajů se ve sledovaném období pohybovala mezi 497 až 571 mil. Kč, přičemž nejvyšší úroveň bylo dosaženo v roce 2000, nejnižší v roce 2001. K poklesu došlo díky vyčlenění správy městských bytů mimo rozpočet města. Zároveň došlo ke zvyšování příspěvků právnickým osobám a transferů, které ovšem kompenzuje nárůst dotací. Největší položkou neinvestičních výdajů jsou výdaje na školství (příspěvek školským subjektům v roce 2001 byl 130 mil. Kč, na rok 2002 se podle upraveného rozpočtu počítá s částkou 133 mil. Kč). Neinvestiční výdaje jsou s výjimkou roku 1999 plně kryty opakujícími se příjmy. Tento pozitivní stav by měl být dle názoru CRA zachován i v následujících letech.

Struktura výdajů města v roce 2001

Investiční výdaje v období 1997 až 1998 naopak tvořily velmi malou část výdajů. Jejich podíl na celkových výdajích se v jednotlivých letech pohyboval okolo 13 %. V letech 1999 až 2001 podíl investičních výdajů vzrostl na 20 % až 23 %, což je dostatečný podíl, který by měl městu zajistit budoucí rozvoj.

Investiční aktivita města v roce 2001 zahrnuje rekonstrukci a modernizaci Aquaparku (ztráta Aquaparku za rok 2001 byla 1,5 mil. Kč), zimního stadionu, stadionu FK Marila a dalších menších hřišť pro školy a veřejnost. V říjnu 2002 bude dokončeno a uvedeno do provozu zastřešení venkovní ledové plochy zimního stadionu. Dokončena byla také celková rekonstrukce bývalých kasáren na malometrážní byty. Investice do rekonstrukcí vodovodních a kanalizačních sítí probíhají podle finančních možností města včetně modernizace ČOV.

V květnu 2002 byla dokončena 1. etapa rekonstrukce venkovního bazénu (strojovna a úpravna vody). Mezi významné investiční akce roku 2001 patřilo budování komunikací, na které bylo vynaloženo v úhrnné částce 27 mil. Kč. Mezi další investiční akce patří výstavba kruhových objezdů.

Dluhová služba

Město nepřijalo v roce 2001 žádný nový úvěr a dlouhodobě využívá dodavatelský úvěr od Komerční banky. Zároveň město využívá krátkodobé úvěry na překlenutí časového nesouladu mezi příjmy a výdaji města. Kontokorentní úvěr, z kterého město čerpalo prostředky v roce 1999 v celkové výši 30 mil. Kč, byl plně splacen ke konci roku 1999. Na konci roku 2000 město Příbram přijalo krátkodobý překlenovací úvěr ve výši 20 mil. Kč. Úvěr byl splacen na začátku roku 2001. Využití krátkodobého financování z cizích zdrojů je velmi pravděpodobné i v následujících letech.

V minulosti město přijalo několik úvěrů, které vždy řádně a včas splatilo v plné výši. V říjnu 1999 město přijalo úvěr na výstavbu Aquaparku v celkové výši 35 mil. Kč, z toho 17,5 mil. Kč poskytla Česká spořitelna, a.s. a 17,5 mil. Kč Komerční banka, a.s. Oba tyto úvěry by měly být plně splaceny v roce 2005. Město ke konci září 2002 splatilo 2,283 tis. Kč z roční splátky 3,044 mil. Kč každému z ústavů.

Kromě úročených zdrojů využívá město Příbram bezúročnou návratnou finanční výpomoc od ministerstva financí ve výši 11 mil. Kč ze Státního fondu rozvoje bydlení určenou na rekonstrukci bytů a domů ve městě. Tato půjčka je splatná jednorázově v roce 2005.

Ze Státního fondu životního prostředí ČR Příbram získala v závěru roku 1998 půjčku ve výši 2 865 tis. Kč se splatností v roce 2001. Tato půjčka je splácena v pravidelných čtvrtletních splátkách. Město Příbram v roce 2001 přijalo 3 nové bezúročné dodavatelské úvěry v celkové částce 85 mil. Kč a s dobou splatnosti 2005 až 2006. Tyto úvěry jsou určeny na investice zajišťující rozvoj města zlepšení životních podmínek v něm.

Město Příbram není nijak výrazně zatíženo dluhovou službou. Roční splátka úmoru a úroku se v průběhu let 1997 – 2001 pohybovala na úrovni do 30 mil. Kč.

Rozpočtové hospodaření města Příbrami ve sledovaném období je na vyhovující úrovni. Díky vyčlenění bytového hospodářství z organizační struktury města, což CRA Rating Agency vnímá pozitivně, došlo k celkovému zprehlednění příjmů a výdajů města.

Posoudili jsme minulé a současné hospodaření města Příbrami. Zhodnotili jsme jeho schopnost a ochotu dostát řádně a včas všem svým finančním závazkům. Po zhodnocení krátkodobého předpokládaného budoucího vývoje s přihlédnutím ke stavu finančních prostředků města potvrzuje CRA Rating Agency, a. s. městu Příbram krátkodobý CRA Rating na úrovni czP – 1.

F. předpokládaný budoucí vývoj hospodaření města

Dle názoru CRA se stávající hospodaření města Příbrami ubírá pozitivním směrem. Do budoucna nelze počítat s mimořádnými příjmy z prodeje akcií v majetku města, neboť jejich významná část byla prodána v roce 1999. Rozhodující část příjmů rozpočtu města budou v následujících letech tvořit zejména daňové příjmy a dotace.

Struktura příjmů města dle rozpočtu na rok 2002

Mezi hlavní investiční akce města Příbrami v letošním roce 2002 bude patřit zastřešení zimního stadionu Příbram (9 mil. Kč), pokračování rekonstrukce Aquaparku v celkové částce 4 mil. Kč, oprava a údržba školských zařízení v částce 7 mil. Kč, pokračování přestavby objektů Waldorfské školy Příbram na praktickou výuku za 1 mil. Kč a pokračování plynofikace v lokalitě Březové Hory a Sázky – Barrandov. Pokračující rekonstrukce rozvodů Kulturního domu Příbram si vyžádá v roce 2002 investice ve výši 27 mil. Kč, na Domov seniorů město předpokládá na rok 2002 investiční výdaj 1,7 mil. Kč na jeho rekonstrukci a dostavbu.

Město vyřešilo problematickou dopravní situaci ve městě. Byl dokončen územní plán potřebný pro zahájení výstavby obchvatu města. Výstavba jihovýchodního obchvatu města sice již byla zapracována do plánu Ministerstva dopravy a spojů, ovšem vzhledem k celkovým nákladům cca 1 mld. Kč nelze počítat se zahájením jeho celkové realizace před rokem 2005.

Hlavní rozvojové zóny pro průmysl však budou lokalizovány v jižní části města podél plánovaného jihovýchodního obchvatu, který je v současné době dílčím způsobem stavěn. Většina celkového jihovýchodního obchvatu je však stále ve fázi projekcí a zvažování různých variant. Cílem je vyváženější funkční využití a snížení nároků na dopravu za prací z míst soustředění obytné zóny. Pro těžký průmysl město počítá s využitím asanovaných ploch po důlní činnosti nebo zrušené výrobě (lokality Brod, Balonka).

Neinvestiční výdaje města budou směřovat především do oblasti vyplácení sociálních dávek, příspěvků a transferů

Struktura výdajů města dle rozpočtu na rok 2002

K zahájení v roce 2003 je připravována rekonstrukce a rozšíření sportovní haly včetně zázemí. Do budoucna město hodlá napojit cyklostezky na trasu Praha - Vídeň. Zároveň by měla pokračovat rekonstrukce sportovně turistických areálů města.

Posoudili jsme stávající situaci města Příbrami, očekávaný budoucí vývoj a celkovou dlouhodobou schopnost města dostát řádně a včas všem svým závazkům. Ocenili jsme zejména zdravou strukturu financování provozu a hospodárné využívání prostředků. Přihlédli jsme k problematické změně provozovatele vodovodní a kanalizační infrastruktury a k negativnímu vnímání image města veřejností díky událostem posledního období. Po posouzení budoucích příjmů města, plánovaných investic a s ohledem na nejasný vývoj ohledně převodu kompetencí na města v souvislosti s reformou veřejné správy potvrzuje CRA Rating Agency, a. s. městu Příbram dlouhodobý

CRA Rating na úrovni Baa / czAa.

G. Příloha I - Výsledky hospodaření města

* Upravený rozpočet + úpravy CRA Rating Agency, a.s.

H. Příloha II - Ratingová stupnice CRA Ratingu

Krátkodobý CRA Rating

- czP-1: Velmi dobří v plnění svých závazků v momentě jejich dospělosti.
- czP-2: Disponují poměrně silnou schopností plnit dospělé krátkodobé závazky řádně a včas.
- czP-3: Disponují vcelku přijatelnou schopností splatit své dospělé krátkodobé závazky.
- czP-4: Disponují omezenou schopností splatit své krátkodobé dospělé závazky v plné míře a včas.
- czP-5: Nedisponují dostatečnou schopností splatit své dospělé krátkodobé závazky.

Dlouhodobý CRA Rating

Dlouhodobý mezinárodní CRA Rating		Dlouhodobý lokální CRA Rating	
Aaa	Prvotřídní subjekty s nízkým stupněm rizika	czAaa	Prvotřídní subjekty s malým rizikem a maximální schopností splácet své závazky
Aa +	Velmi kvalitní subjekty s mírným rizikem v delším časovém horizontu	czAa +	Velmi kvalitní subjekty s vysokou schopností splácet své závazky, mírné riziko v delším časovém horizontu
Aa		czAa	
Aa -		czAa -	
A +	Nadprůměrné subjekty se skutečnostmi, které by v budoucnu mohly ohrozit nízkou míru rizika	czA +	Kvalitní subjekty s nadprůměrnou schopností splácet své závazky,
A		czA	s doporučením sledování budoucího rizika ve středním a delším časovém horizontu
A -		czA -	
Baa + *	Bonitní subjekty se stabilní současností a s možnými problémy v budoucnu	czBaa +	Bonitní subjekty s relativně slušnou schopností splácet své závazky s faktory schopnými změnit budoucí míru rizika
Baa		czBaa	
Baa -		czBaa -	
Ba +	Subjekty schopné dostát svým splatným závazkům s nejistou budoucí úrovní rizika	czBa +	Subjekty se schopností splácet své aktuální závazky, budoucí schopnost je nejednoznačná
Ba		czBa	
Ba -		czBa -	
B +	Investičně méně vhodný s problematickou rizikovou úrovní	czB +	Subjekty schopné s vypětím dostát svým závazkům s rizikovou budoucností
B		czB	
B -		czB -	
Caa +	Podprůměrný s problémy při dodržování svých závazků	czCaa +	Podprůměrné subjekty s nejednoznačnou schopností dostát svým závazkům s problematickou budoucností
Caa		czCaa	
Caa -		czCaa -	
Ca +	S vysokým stupněm rizika a vysokou mírou nedodržování svých závazků	czCa +	Spekulativní subjekty s nízkou schopností dostát svým závazkům s vysoce rizikovou budoucností
Ca		czCa	
Ca -		czCa -	
C +	Vysoce spekulativní bez investičních doporučení	czC +	Vysoce rizikové a nestabilní subjekty s neschopností splácet své závazky
C		czC	

* Vzhledem k hodnocení České republiky na mezinárodní úrovni Baa+ nemohou být české subjekty hodnoceny výše

Pozitivní výhled – znamená očekávané zlepšení schopnosti daného subjektu splácet své závazky

Negativní výhled – znamená potenciální zhoršení ve schopnosti subjektu splácet své závazky.

I. Poznámky